

Zpráva o účetních výkazech za Českou republiku za účetní období roku 2024

Ministerstvo financí sestavilo [účetní výkazy za Českou republiku za rok 2024](#). Veřejnost tak má příležitost seznámit se s hospodařením České republiky a získat přehled o struktuře a výši aktiv a dluhů, nákladech, výnosech a konsolidovaném výsledku hospodaření.

Účetní výkazy za Českou republiku byly sestaveny na základě účetních záznamů¹ konsolidovaných jednotek státu, kterých v roce 2024 bylo 18 205. Pomocí účetní konsolidace lze na tyto jednotky nahlížet jako na jeden subjekt.

Účetní výkazy za Českou republiku jsou sestavené na **akruální a konsolidované bázi**, což umožňuje sledovat vývoj hospodaření České republiky v delším časovém horizontu. Tyto výkazy vhodně doplňují Státní závěrečný účet, který hodnotí výsledky hospodaření na bázi peněžních toků a poskytuje informace o rozpočtovém hospodaření státu a územních samospráv prostřednictvím salda příjmů a výdajů. **Společně tak účetní a rozpočtové informace poskytují komplexní pohled na hospodaření České republiky.**

Zpráva o účetních výkazech za Českou republiku klade důraz na výstupy z konsolidace. Samotný proces konsolidace je popsán v přílohách č. 1 a 4. Příloha č. 2 obsahuje vývoj jednotlivých položek účetních výkazů za Českou republiku za období 2016-2024. V příloze č. 3 je uveden seznam všech konsolidovaných jednotek státu. Náměty na doplnění nebo úpravu formátu Zprávy lze zasílat na adresu konsolidace@mfc.cz.

Příloha č. 1 .pdf

*Příloha č. 1 - Proces konsolidace, legislativní rámec a přehled
nejdůležitějších účetních zásad*

Hlavní skutečnosti roku 2024

Tabulka č. 1: Hodnoty z účetních výkazů za Českou republiku za rok 2024 (v mld. Kč)

Hodnoty ze souhrnného výkazu majetku a závazků státu	2024	2023	Změna
Aktiva	7 990,8	7 503,8	6,5 %
Stálá aktiva	5 807,2	5 328,1	9,0 %
Oběžná aktiva	2 183,6	2 175,7	0,4 %
Pasiva	7 990,8	7 503,8	6,5 %
Vlastní kapitál	2 178,0	2 089,3	4,2 %
Cizí zdroje	5 812,8	5 414,5	7,4 %
Hodnoty ze souhrnného výkazu nákladů a výnosů státu	2024	2023	Změna
Náklady	3 620,6	3 655,5	-1,0 %
Výnosy	3 705,6	3 575,3	3,6 %
Konsolidovaný výsledek hospodaření běžného účetního období²	76,6	-87,1	163,7 mld. Kč

¹ Hodnoty z účetních záznamů konsolidovaných jednotek státu jsou zahrnovány do účetních výkazů za Českou republiku po provedení konsolidačních operací. Proto se mohou hodnoty v této zprávě odlišovat od hodnot uvedených v účetních závěrkách konsolidovaných jednotek státu.

² Konsolidovaný výsledek hospodaření běžného účetního období není prostým rozdílem mezi náklady a výnosy, ale je dále upraven o menšinové podíly a podíly na výsledku hospodaření v ekvivalenci.

- **Aktiva České republiky dosáhla 7 990,8 mld. Kč, což představuje meziroční nárůst o 6,5 %.** Růst aktiv České republiky o 486,9 mld. Kč byl způsoben především růstem hodnoty položky stavby o 224,1 mld. Kč a dále růstem položek movitých věcí, pozemků, nedokončeného dlouhodobého hmotného majetku a poskytnutých záloh na dlouhodobý hmotný majetek. Meziroční tempo růstu dokončených staveb dosáhlo 6,6 %, což je nejvyšší dosažená hodnota od roku 2016.
- **Peněžní prostředky na účtech konsolidovaných jednotek státu dosahovaly výše 1 144,7 mld. Kč,** tj. o 96,0 mld. Kč více (+9,2 %) než v roce 2023. Peněžní prostředky územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí (včetně jimi zřízených příspěvkových organizací) dosáhly v roce 2024 částky 539,3 mld. Kč (v roce 2023 částky 490,8 mld. Kč). V průběhu roku 2024 tedy zvýšily územní rozpočty objem svých úspor o 48,5 mld. Kč, tj. o 9,9 %. S největším objemem peněžních prostředků disponovalo Hlavní město Praha (bez městských částí), a to ve výši 137,4 mld. Kč (meziroční nárůst o 18,0 mld. Kč, tj. o 15,0 %). Naopak peněžní prostředky zdravotních pojišťoven meziročně poklesly z 55,6 mld. Kč na 48,2 mld. Kč. To znamená, že zdravotní pojišťovny hospodařily v roce 2024 s deficitem 7,4 mld. Kč (v roce 2023 s deficitem 1,6 mld. Kč).
- **Aktiva České republiky byla financována z 27,3 % vlastním kapitálem ve výši 2 178,0 mld. Kč a ze 72,7 % cizími zdroji ve výši 5 812,8 mld. Kč.** Cizí zdroje představovaly především vydané dlouhodobé dluhopisy v hodnotě 3 269,2 mld. Kč, přičemž největší objem dlouhodobých dluhopisů v hodnotě 3 048,0 mld. Kč vydalo Ministerstvo financí, u kterého došlo k meziročnímu nárůstu o 186,2 mld. Kč (v roce 2023 o 299,4 mld. Kč).
- **Vlastní kapitál (čistá aktiva) České republiky dosáhl částky 2 178,0 mld. Kč, což představuje meziroční nárůst o 4,2 %.** Tento nárůst byl způsoben mimo jiné meziročním zlepšením konsolidovaného výsledku hospodaření.
- **Cizí zdroje České republiky (dluhy) ve výši 5 812,8 mld. Kč meziročně vzrostly o 398,3 mld. Kč, tj. o 7,4 %, což představuje meziroční zpomalení růstu dluhu České republiky o 0,6 %.** Hlavním důvodem růstu dluhu byla nutnost pokrytí schodku státního rozpočtu roku 2024 emisí státních dluhopisů.
- **Česká republika hospodařila v roce 2024 se ziskem ve výši 76,6 mld. Kč (v roce 2023 se ztrátou ve výši 87,1 mld. Kč).** Meziročně se tak konsolidovaný výsledek hospodaření zlepšil o 163,7 mld. Kč. K příznivému vývoji přispěl růst daní a poplatků (+136,8 mld. Kč), lepší konsolidované výsledky hospodaření obchodních korporací ve vládní části (+67,0 mld. Kč) a meziroční snížení nákladů v důsledku vyřazení pohledávek nebo ukončení odpisování dálnic a silnic I. třídy (+34,1 mld. Kč). Vyšší výnosy z daní a poplatků sice přispěly ke zlepšení konsolidovaného výsledku hospodaření, avšak vzhledem ke zvýšené investiční aktivitě nevedly ke snížení schodku státního rozpočtu.
- **V knize podrozvahových účtů jsou zachyceny dlouhodobé podmíněné pohledávky ze zahraničních transferů ve výši 480,2 mld. Kč** (z toho alokace peněžních prostředků EU fondů a finančních mechanismů EHP ve výši 469,3 mld. Kč). Meziroční pokles položky o 7,4 % byl způsoben zejména vlivem průběžného čerpání peněžních prostředků z programového období 2021-2027.
- **Konsolidované jednotky státu, které se nejvíce podílely na hodnotě aktiv České republiky, jsou Skupina ČEZ, Ředitelství silnic a dálnic s. p., Hlavní město Praha, Správa železnic, s. o. a Ministerstvo financí.**
- **Mezi rozvahovým dnem 31. 12. 2024 a dnem sestavení účetních výkazů za Českou republiku za účetní období roku 2024 nenastaly významné události, které by měly dopad na účetní výkazy za Českou republiku.**

Příloha č. 2 - Vývoj jednotlivých položek účetních výkazů za Českou republiku 2016-2024

Informace o konsolidačním celku Česká republika

Za účetní období roku 2024 bylo do konsolidačního celku Česká republika zahrnuto 18 205 subjektů, tj. o 13 konsolidovaných jednotek státu více než v roce 2023. Tento nárůst byl způsoben zejména zařazením nových obchodních korporací nebo takových obchodních korporací, které nově splnily kritéria významnosti (např. ARENA BRNO, a.s.). Jako každý rok docházelo ke vzniku, slučování a zániku řady příspěvkových organizací a dobrovolných svazků obcí. Z významných změn v konsolidačním celku Česká republika lze uvést vznik Dopravního a energetického stavebního úřadu a zánik Úřadu pro přístup k dopravní infrastruktuře a Správy základních registrů. Došlo také ke změně právní formy jedné z významných konsolidovaných jednotek státu, Ředitelství silnic a dálnic, z příspěvkové organizace na státní podnik.

Tabulka č. 2: Počet konsolidovaných jednotek státu v konsolidačním celku

Druh konsolidované jednotky státu	2024	2023	Δ 2024-23
CELKEM	18 205	18 192	13
Vládní část (ústřední vláda)	700	692	8
Organizační složky státu	280	281	-1
Státní fondy	6	6	0
Státní příspěvkové organizace	209	207	2
Obchodní korporace	116	111	5
Státní podniky, národní podnik, státní organizace	30	29	1
Veřejné výzkumné instituce	58	57	1
Další právnické osoby	1	1	0
Municipální část (místní samospráva)	17 498	17 493	5
Obce	6 254	6 254	0
Kraje	13	13	0
Městské části hl. m. Prahy	57	57	0
Dobrovolné svazky obcí	687	690	-3
Obchodní korporace	340	326	14
Příspěvkové organizace	10 144	10 150	-6
Další právnické osoby (nadace, o.p.s.)	3	3	0
Ostatní subjekty	7	7	0
Zdravotní pojišťovny	7	7	0

Rozložení aktiv mezi jednotlivé druhy konsolidovaných jednotek státu se meziročně významně změnilo. Vlivem přearování Ředitelství silnic a dálnic ze skupiny příspěvkových organizací mezi státní podniky vzrostl podíl aktiv státních podniků na celkových aktivech z 2,4 % v roce 2023 na 10,2 % v roce 2024, zatímco podíl aktiv příspěvkových organizací na celkových aktivech poklesl z 19,4 % na 11,6 %.

Tabulka č. 3: Rozložení aktiv mezi jednotlivé druhy konsolidovaných jednotek státu (v mld. Kč)

Druh konsolidované jednotky státu	Hodnota aktiv	% vyjádření na celkových konsolidovaných aktivech ČR
Obce a městské části hl. m. Prahy	2 269,5	28,4
Obchodní korporace	1 797,0	22,5
Organizační složky státu	1 281,0	16,0
Příspěvkové organizace	931,0	11,6
Státní podniky	812,0	10,2
Státní organizace	370,3	4,6
Kraje	177,4	2,2
Státní fondy	118,8	1,5
Zdravotní pojišťovny	100,9	1,3
Dobrovolné svazky obcí	65,6	0,8
Veřejné výzkumné instituce	61,2	0,8
Další právnické osoby (národní podnik, nadace, o.p.s., Vinařský fond)	6,2	0,1

Významnou skupinu subjektů v konsolidačním celku Česká republika tvoří obchodní korporace. V roce 2024 bylo součástí konsolidačního celku Česká republika 456 obchodních korporací, z toho u 273 společností uplatňovaly stát nebo územní samosprávné celky rozhodující vliv. U zbylých 183 společností byl uplatňován podstatný nebo společný vliv, případně byly součástí holdingových struktur ovládaných státem nebo územními samosprávnými celky.

Tabulka č. 4: Největší obchodní korporace v konsolidačním celku dle hodnoty aktiv (v mld. Kč)

Název konsolidované jednotky státu	Hodnota aktiv
Skupina ČEZ	863,8
Skupina ČEPS	151,3
Skupina České dráhy	147,2
Dopravní podnik hl. m. Prahy, akciová společnost	120,5
Letiště Praha, a. s.	41,1

Součástí Zprávy o účetních výkazech za Českou republiku je nově také **seznam všech konsolidovaných jednotek státu** (příloha č. 3). Tento seznam obsahuje rovněž informace o meziročních změnách v konsolidačním celku.

Příloha č. 3 - Konsolidační celek Česká republika

Informace o aktivech

Celková konsolidovaná aktiva České republiky k 31. 12. 2024 činila 7 990,8 mld. Kč (meziročně +6,5 %, tj. +486,9 mld. Kč). **Stálá aktiva tvoří 72,7 % z celkových aktiv (5 807,2 mld. Kč), zatímco oběžná aktiva představují 27,3 % (2 183,6 mld. Kč).** Na vládní část (včetně zdravotních pojišťoven) připadají aktiva v hodnotě 4 365,8 mld. Kč, na municipální část aktiva v hodnotě 3 625,0 mld. Kč. **Celková hodnota aktiv je snížena o korekce** (odpisy a opravné položky) v celkové výši 3 091,8 mld. Kč, které zohledňují opotřebení a znehodnocení aktiv.

Tabulka č. 5: Konsolidované jednotky státu vykazující nejvyšší hodnotu aktiv (v mld. Kč)

Název konsolidované jednotky státu	Hodnota aktiv
Skupina ČEZ	863,8
Ředitelství silnic a dálnic s. p.	623,6
Hlavní město Praha (bez městských částí)	412,8
Správa železnic, státní organizace	370,3
Ministerstvo financí	348,8

Největší část aktiv České republiky tvořil dlouhodobý hmotný majetek v hodnotě 5 294,2 mld. Kč, což odpovídá 66,3 % z celkových aktiv. Dlouhodobý hmotný majetek meziročně vzrostl o 403,2 mld. Kč, tj. o 8,2 %. Nejvýznamnější položkou z této skupiny aktiv jsou stavby (3 228,8 mld. Kč, meziročně +224,1 mld. Kč). Kromě staveb zahrnuje dlouhodobý hmotný majetek další významné položky, a to samostatné hmotné movité věci (732,8 mld. Kč, meziročně +62,7 mld. Kč), zejména technologické vybavení Skupiny ČEZ, vlaky Skupiny České dráhy a vybavení Armády České republiky. Dále se jedná o nedokončený dlouhodobý hmotný majetek (659,4 mld. Kč, meziročně +63,4 mld. Kč), především nedokončené stavby Ředitelství silnic a dálnic s. p. a Správy železnic, státní organizace, pozemky (563,7 mld. Kč, meziročně +26,0 mld. Kč), nebo poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek (77,3 mld. Kč, meziročně +20,9 mld. Kč). Nárůst poskytnutých záloh na dlouhodobý hmotný majetek byl způsoben zejména Ministerstvem obrany (meziročně +34,0 mld. Kč), především z důvodu zaplacení zálohové platby na pořízení víceúčelových nadzvukových letounů F-35.

Tabulka č. 6: Konsolidované jednotky státu vykazující nejvyšší hodnotu staveb (v mld. Kč)

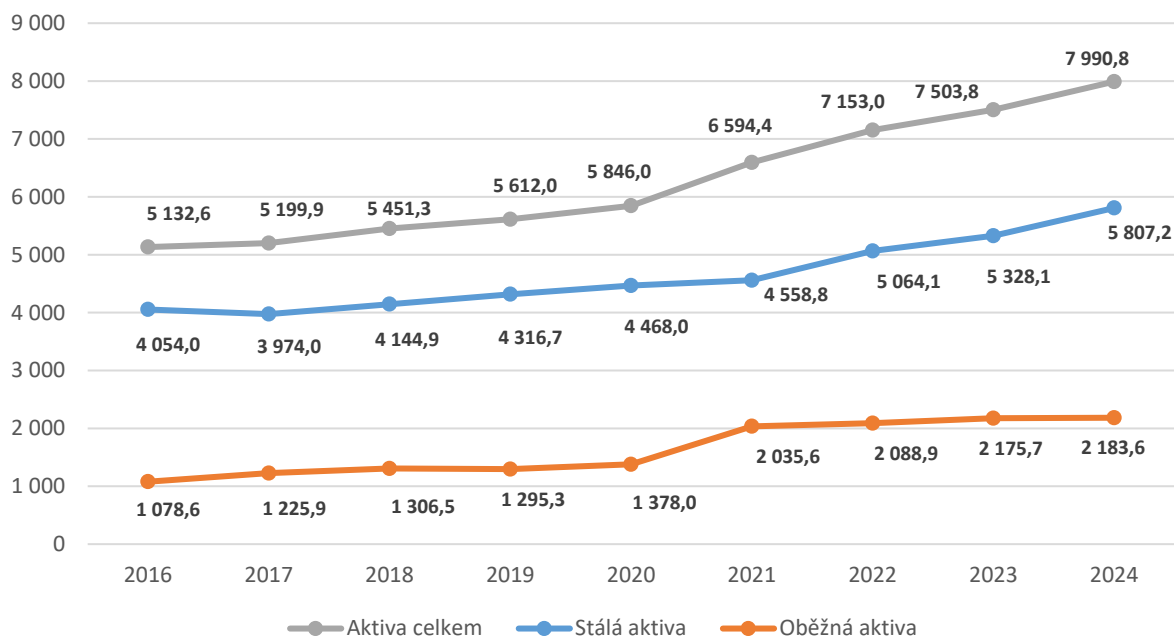
Název konsolidované jednotky státu	Hodnota staveb
Ředitelství silnic a dálnic s. p.	377,8
Skupina ČEZ	293,3
Správa železnic, státní organizace	165,0
Hlavní město Praha (bez městských částí)	160,5
Skupina ČEPS	89,2

Další část aktiv představuje dlouhodobý nehmotný majetek, který zahrnuje například software, povolenky na emise a preferenční limity nebo konsolidační rozdíl. Hodnota dlouhodobého nehmotného majetku v roce 2024 činila 138,8 mld. Kč. V roce 2022 došlo k jednorázovému odpisu konsolidačního rozdílu (viz příloha č. 1, bod 8.1) proti výsledku hospodaření předcházejících účetních období, a tím k zpřesnění výše konsolidovaných aktiv České republiky. U dlouhodobého nehmotného majetku došlo v roce 2024 k meziročnímu nárůstu o 11,9 mld. Kč, tj. o 9,4 %, což bylo způsobeno zejména růstem položky povolenky na emise a preferenční limity (+5,9 mld. Kč).

Mezi významná aktiva České republiky patří také dlouhodobé a krátkodobé pohledávky, jejichž souhrnná hodnota v roce 2024 činila 1 019,9 mld. Kč. Celková výše pohledávek meziročně poklesla o 68,8 mld. Kč, tj. o 6,3 %, což částečně přispělo k růstu krátkodobého finančního majetku (+79,6 mld. Kč). Pohledávky představují budoucí přítoky peněžních prostředků.

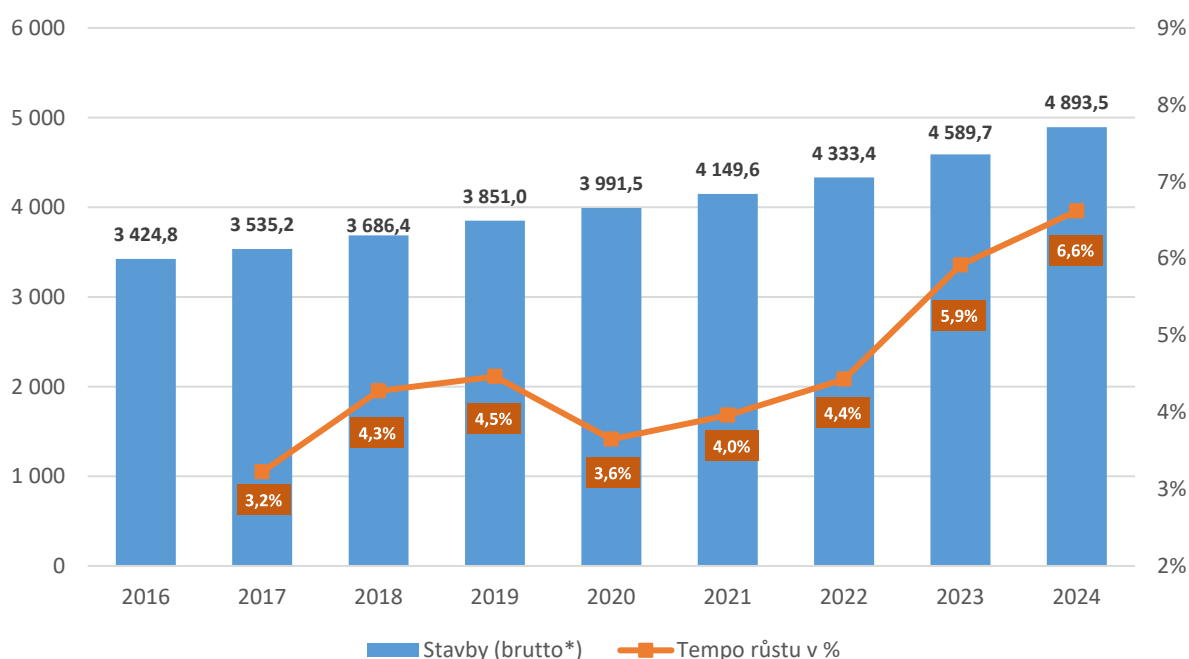
Krátkodobý finanční majetek, který je součástí oběžných aktiv, dosáhl v roce 2024 hodnoty 1 149,9 mld. Kč (meziročně +79,6 mld. Kč, tj. +7,4 %). Zahrnuje především peněžní prostředky (na bankovních účtech i v hotovosti), ceniny (např. stravenky, dálniční známky) a majetkové a dluhové cenné papíry k obchodování (např. akcie, dluhopisy, směnky).

Graf č. 1: Vývoj aktiv (v mld. Kč)

Z grafu č. 1 vyplývá, že celková konsolidovaná aktiva České republiky od roku 2016 rostla, přičemž tempo růstu se od roku 2021 výrazně zvýšilo. Z grafu č. 1 dále vyplývá, že od roku 2022 je růst celkových konsolidovaných aktiv způsoben především růstem stálých aktiv. U stálých aktiv došlo k výraznější změně mezi roky 2021 a 2022, což bylo způsobeno zejména jednorázovým odpisem záporného konsolidačního rozdílu, růstem hodnoty staveb a nedokončeného dlouhodobého hmotného majetku. Rychlejší tempo růstu stálých aktiv lze pozorovat také mezi roky 2023 a 2024, což odráží nárůst investiční aktivity České republiky. U oběžných aktiv nastala nejvýraznější změna mezi roky 2020 a 2021, kdy došlo k nárůstu o 47,7 %. Tento nárůst byl způsoben zejména položkou pevné termínové operace a opce (zahrnující převážně tržní ceny emisních povolenek, elektřiny a plynu Skupiny ČEZ s meziročním nárůstem o 439,7 mld. Kč). Od roku 2022 je meziroční nárůst oběžných aktiv mírnější.

Graf č. 2: Vývoj hodnoty dokončených staveb (v mld. Kč)

*Brutto je hodnota, kterou měl dlouhodobý majetek v okamžiku zařazení do užívání.

Z grafu č. 2 vyplývá, že hodnota dokončených staveb každoročně rostla, což odráží investiční aktivitu konsolidovaných jednotek státu. Až do roku 2019 se zároveň zvyšovalo meziroční tempo růstu hodnoty dokončených staveb. V roce 2020 naopak došlo ke zpomalení tempa růstu o 0,9 % na 3,6 %, což bylo způsobeno útlumem investiční aktivity vyvolaným pandemií covidu-19. **Od roku 2021 tempo růstu opět zrychlilo a v roce 2024 meziroční nárůst dosáhl 6,6 %, což je nejvyšší hodnota od roku 2016.** Vývoj hodnoty dokončených staveb je ovlivněn nejen objemem výstavby, ale významně také inflací. Důležitou roli má i časový posun mezi zahájením velkých staveb (např. dopravních) a jejich dokončením, který může činit několik let.

Výše peněžních prostředků na účtech konsolidovaných jednotek státu k 31. 12. 2024 činila 1 144,7 mld. Kč (meziročně +96,0 mld. Kč, tj. +9,2 %). Jedná se především o peněžní prostředky na bankovních účtech a termínovaných vkladech (viz příloha č. 1, kapitola 8, Peněžní prostředky). Peněžní prostředky konsolidovaných jednotek státu pokrývaly v roce 2024 celkem 69,5 % krátkodobých závazků České republiky (v roce 2023 66,7 %). To znamená zlepšení ukazatele okamžité likvidity, tedy schopnosti splácet krátkodobé dluhy. V letech 2022 a 2023 byly peněžní prostředky vystaveny mimořádně vysoké inflaci (15,1 % a 10,7 %), což vedlo k jejich částečnému znehodnocení.

Tabulka č. 7: Rozložení peněžních prostředků mezi jednotlivé druhy konsolidovaných jednotek státu (v mld. Kč)

Druh konsolidované jednotky státu	Hodnota peněžních prostředků	% vyjádření na celkových peněžních prostředcích ČR
Obce, městské části hl. m. Prahy a dobrovolné svazky obcí (včetně příspěvkových organizací)	432,3	37,8
Obchodní korporace	194,5	17,0
Organizační složky státu	160,7	14,0
Kraje (včetně příspěvkových organizací)	107,0	9,4
Státní fondy	91,4	8,0
Zdravotní pojišťovny	48,2	4,2
Státní příspěvkové organizace	47,2	4,1
Státní podniky	42,6	3,7
Další právnické osoby (veřejné výzkumné instituce, národní podnik, státní organizace, aj.)	20,7	1,8

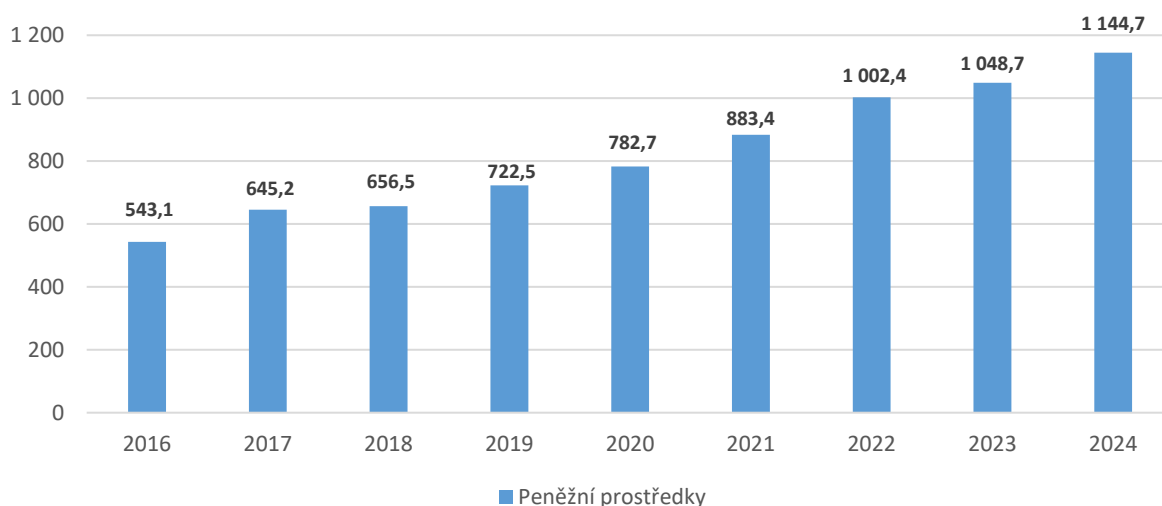
Peněžní prostředky územních samosprávných celků (obcí a krajů), včetně jimi zřízených příspěvkových organizací, **a dobrovolných svazků obcí**, včetně jimi zřízených příspěvkových organizací, **dosáhly v roce 2024 výše 539,3 mld. Kč** (v roce 2023 490,8 mld. Kč). V průběhu roku 2024 tak objem peněžních prostředků územních rozpočtů vzrostl o 48,5 mld. Kč, tj. o 9,9 % (v roce 2023 o 77,5 mld. Kč, tj. o 18,7 %). **Tento vývoj naznačuje zpomalení tempa růstu peněžních prostředků územních rozpočtů, částečně v důsledku vyšší investiční aktivity obcí.** Dlouhodobý růst objemu těchto prostředků je způsoben tím, že příjmy územních samosprávných celků převyšují jejich rozpočtové výdaje včetně splátek dluhů.

Tabulka č. 8: Konsolidované jednotky státu vykazující nejvyšší hodnotu peněžních prostředků (v mld. Kč)

Název konsolidované jednotky státu	Peněžní prostředky
Hlavní město Praha (bez městských částí)	137,4
Ministerstvo financí	83,4
Státní fond životního prostředí České republiky	75,3
Skupina ČEZ	40,3
Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky	32,7

Z konsolidovaných jednotek státu vykázalo nejvyšší hodnotu peněžních prostředků Hlavní město Praha (bez městských částí), a to 137,4 mld. Kč (meziročně +18,0 mld. Kč, tj. +15,0 %). Největší část peněžních prostředků mělo Hlavní město Praha (bez městských částí) soustředěno na základním běžném účtu územních samosprávných celků (87,2 mld. Kč) a dlouhodobých termínovaných vkladech (36,5 mld. Kč). Tyto úspory pocházejí zejména z příjmů z daní a poplatků, pronájmů, dotací a z prodeje majetku. **Peněžní prostředky Hlavního města Prahy v roce 2024 převýšily 21,3krát jeho krátkodobé závazky (v roce 2023 17,2krát).** Peněžní prostředky obcí (bez Hlavního města Prahy) převýšily v roce 2024 jejich krátkodobé závazky pouze 3,5krát (3,7krát v roce 2023).

Graf č. 3: Vývoj peněžních prostředků na účtech konsolidovaných jednotek státu (v mld. Kč)

Z grafu č. 3 je patrný dlouhodobý rostoucí trend peněžních prostředků na účtech konsolidovaných jednotek státu, přičemž v letech 2021 a 2022 tempo růstu bylo intenzivnější. V roce 2023 růst peněžních prostředků zpomalil. **V roce 2024 lze pozorovat opětovné zrychlení tempa růstu peněžních prostředků s meziročním zvýšením o 9,2 %.** Nejvýraznější pohyby byly zaznamenány u krátkodobých a dlouhodobých termínovaných vkladů, které meziročně vzrostly o 89,7 mld. Kč, tj. o 109,7 %. Tento nárůst byl způsoben zejména municipální částí, kde termínované vklady meziročně vzrostly o 57,7 mld. Kč, tj. o 113,7 %. Snahou municipalit bylo dočasně nevyužité přeněžní prostředky ochránit před inflací. Z vývoje peněžních prostředků v municipální části lze usuzovat, že investiční potenciál zde není plně využit.

Naopak peněžní prostředky zdravotních pojišťoven meziročně poklesly z 55,6 mld. Kč na 48,2 mld. Kč, což znamená, že zdravotní pojišťovny hospodařily v roce 2024 s deficitem 7,4 mld. Kč (v roce 2023 s deficitem 1,6 mld. Kč). Tento vývoj naznačuje zhoršující se hospodaření zdravotních pojišťoven.

Informace o vlastním kapitálu a cizích zdrojích (dluzích)

Celková pasiva k 31. 12. 2024 ve výši 7 990,8 mld. Kč byla tvořena z 27,3 % vlastním kapitálem a ze 72,7 % cizími zdroji. Na vládní část (včetně zdravotních pojišťoven) připadaly dluhy ve výši 5 505,2 mld. Kč, na municipální část dluhy ve výši 307,6 mld. Kč. **V roce 2024 došlo k mírnému zpomalení růstu cizích zdrojů** (tedy k mírnému zpomalení růstu dluhu České republiky) **a zároveň k pozitivnímu obratu ve vývoji vlastního kapitálu**, mimo jiné v důsledku meziročního zlepšení konsolidovaného výsledku hospodaření (zlepšení výsledku o 163,7 mld. Kč, tj. z -87,1 mld. Kč v roce 2023 na 76,6 mld. Kč v roce 2024).

Cizí zdroje České republiky (dluhy) ve výši 5 812,8 mld. Kč meziročně vzrostly o 398,3 mld. Kč, tj. o 7,4 %, což představuje meziroční zpomalení růstu dluhu České republiky o 0,6 %.

Tabulka č. 9: Rozložení cizích zdrojů mezi jednotlivé druhy konsolidovaných jednotek státu (v mld. Kč)

Druh konsolidované jednotky státu	Hodnota cizích zdrojů	% vyjádření na celkových cizích zdrojích ČR
Organizační složky státu	4 432,9	76,3
Obchodní korporace	912,6	15,7
Obce, městské části hl. m. Prahy a dobrovolné svazky obcí (včetně příspěvkových organizací)	164,3	2,8
Státní fondy	89,7	1,5
Kraje (včetně příspěvkových organizací)	66,6	1,2
Státní příspěvkové organizace	47,7	0,8
Zdravotní pojišťovny	42,7	0,7
Státní podniky	41,4	0,7
Další právnické osoby (veřejné výzkumné instituce, národní podnik, státní organizace, aj.)	14,8	0,3

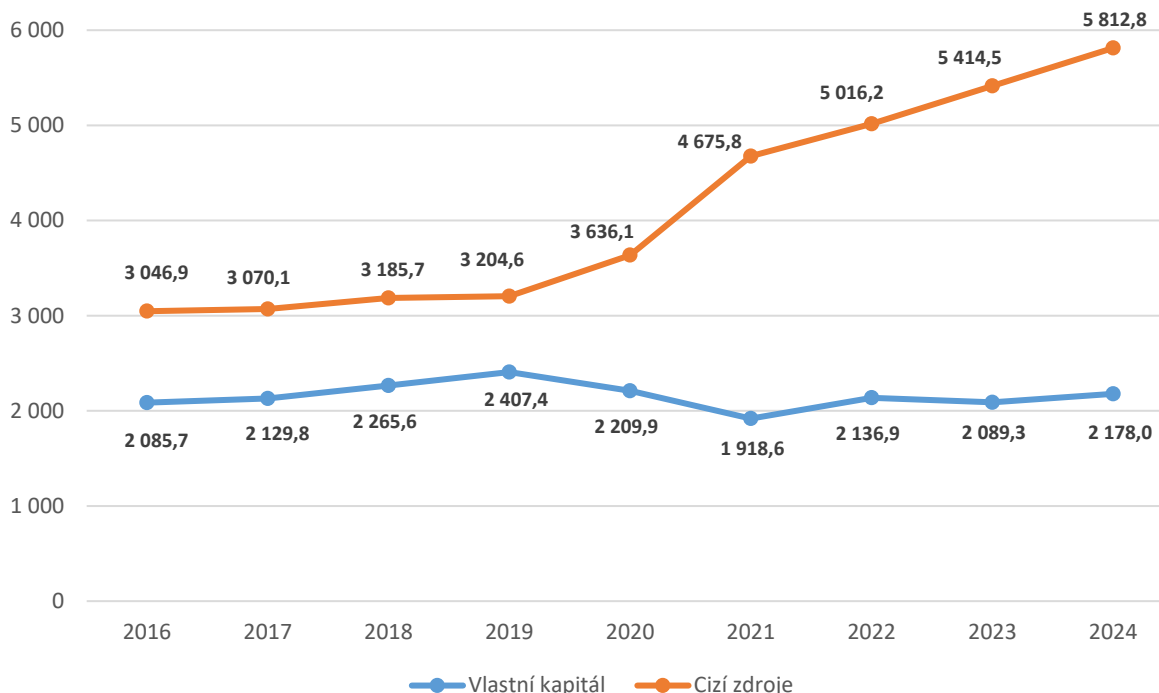
Na cizích zdrojích měly největší podíl dlouhodobé závazky z vydaných dluhopisů v celkové hodnotě 3 269,2 mld. Kč. Z toho dlouhodobé státní dluhopisy vydané Ministerstvem financí dosáhly (po konsolidaci) 3 048,0 mld. Kč. Meziročně se hodnota dlouhodobých státních dluhopisů vydaných Ministerstvem financí zvýšila o 186,2 mld. Kč (v roce 2023 o 299,4 mld. Kč) v důsledku financování výpůjční potřeby státu, zejména pro pokrytí schodku státního rozpočtu za rok 2024, který činil 271,4 mld. Kč. Toto financování probíhá především prostřednictvím prodeje korunových dlouhodobých státních dluhopisů na domácím dluhopisovém trhu, a to formou aukcí organizovaných Českou národní bankou. Další významnou položkou cizích zdrojů byly dlouhodobé úvěry ve výši 384,0 mld. Kč, z nichž významná část připadala na Ministerstvo financí (178,3 mld. Kč).

Tabulka č. 10: Konsolidované jednotky státu vykazující nejvyšší hodnotu rezerv (v mld. Kč)

Název konsolidované jednotky státu	Hodnota rezerv
Skupina ČEZ	212,2
Ministerstvo financí	61,2
Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s.	6,6
Skupina ČEPS	6,1
PRISKO a.s.	5,4

Položka rezerv, která je součástí cizích zdrojů, dosáhla výše 323,1 mld. Kč (meziročně +23,2 mld. Kč, tj. +7,7 %). Největší objem rezerv tvořila Skupina ČEZ (zejména tzv. jaderné rezervy spojené s vyřazením jaderných zařízení, dočasným skladováním a následným trvalým uložením použitého jaderného paliva a ozářených částí reaktorů). Významné rezervy dále tvořilo Ministerstvo financí (rezervy na sanaci ekologických zátěží).

Graf č. 4: Vývoj vlastního kapitálu a cizích zdrojů (v mld. Kč)

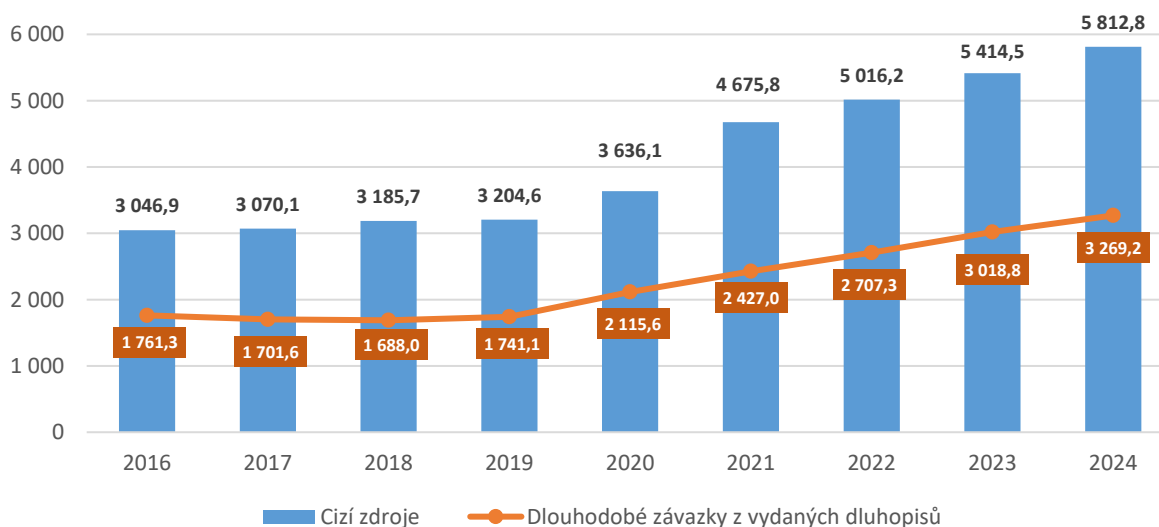

Z grafu č. 4 je patrné, že v roce 2020 došlo ke změně trendu ve vývoji vlastního kapitálu a cizích zdrojů (k růstu dluhu a zároveň k poklesu vlastního kapitálu v důsledku ztrátového hospodaření). V roce 2021 tento negativní trend pokračoval, přičemž tempo růstu dluhu se dále zvýšilo. V roce 2022 je již zřejmý pozitivní vývoj vlastního kapitálu a cizích zdrojů, který však v následujícím roce 2023 nepokračoval. Pokles vlastního kapitálu v roce 2023 byl způsoben mimo jiné zhoršením konsolidovaného výsledku hospodaření České republiky (nárůstem ztráty z 57,1 mld. Kč v roce 2022 na 87,1 mld. Kč v roce 2023, tedy o 30,0 mld. Kč). Mírné zrychlení tempa růstu cizích zdrojů v roce 2023 (+0,7 %) souviselo především s nárůstem krátkodobých závazků, které v roce 2022 naopak meziročně poklesly. V roce 2024 dochází opět k obratu ve vývoji vlastního kapitálu, mimo jiné vlivem zlepšení konsolidovaného výsledku hospodaření (zlepšení výsledku o 163,7 mld. Kč, tj. z -87,1 mld. Kč na 76,6 mld. Kč). Tempo růstu cizích zdrojů se v roce 2024 mírně zpomalilo (o 0,6 %), zejména v důsledku zpomalení tempa růstu dlouhodobých závazků z vydaných dluhopisů (z 11,5 % v roce 2023 na 8,3 % v roce 2024).

Dlouhodobé závazky z vydaných dluhopisů

Dlouhodobé závazky z vydaných dluhopisů vznikají z důvodu financování schodku státního rozpočtu. Z grafu č. 5 je patrné, že zlom ve vývoji nastal v roce 2020 a rostoucí trend pokračoval i v následujících letech. Potřeba vyšší emise státních dluhopisů souvisela nejprve s pandemií covidu-19 a následně s válečným konfliktem na Ukrajině. Od roku 2023 již nemají tyto faktory na objem emitovaných státních dluhopisů zásadnější vliv. Z grafu č. 5 dále vyplývá, že dlouhodobé závazky z vydaných dluhopisů tvořily v roce 2024 převážnou část celkového dluhu České republiky (56,2 %). Důležité je zmínit, že držitelé státních dluhopisů jsou kromě bank, investičních fondů, penzijních fondů nebo pojišťovacích společností také konsolidované jednotky státu (např. Skupina ČEZ), což představuje vzájemné vztahy v rámci konsolidačního celku Česká republika, které byly z tohoto důvodu vyloučeny (celkem bylo vyloučeno 57,2 mld. Kč). Hodnota dlouhodobých závazků z vydaných dluhopisů je tedy v účetních výkazech za Českou republiku nižší než v dokumentech, které nejsou sestavovány na konsolidované bázi (např. Státní závěrečný účet).

Graf č. 5: Vývoj cizích zdrojů a dlouhodobých závazků z vydaných dluhopisů (v mld. Kč)

Informace o nákladech a výnosech

Celkové náklady České republiky za účetní období roku 2024 činily 3 620,6 mld. Kč (meziročně -1,0 %). Celkové výnosy dosáhly 3 705,6 mld. Kč (meziročně +3,6 %). Růst výnosů a pokles nákladů vedly v roce 2024 k dosažení zisku ve výši 76,6 mld. Kč.

Na celkových nákladech měly v roce 2024 největší podíl náklady z činnosti ve výši 2 045,9 mld. Kč, tj. 56,5 % z celkových nákladů (meziročně +10,1 mld. Kč, tj. +0,5 %). Nejvýznamnější položku tvořily mzdové náklady ve výši 626,7 mld. Kč (meziročně +34,9 mld. Kč, tj. +5,9 %). Související náklady na zákonné sociální pojištění hrazené zaměstnavatelem byly v rámci vzájemných vztahů vyloučeny.

Tabulka č. 11: Konsolidované jednotky státu vykazující nejvyšší objem mzdových nákladů (v mld. Kč)

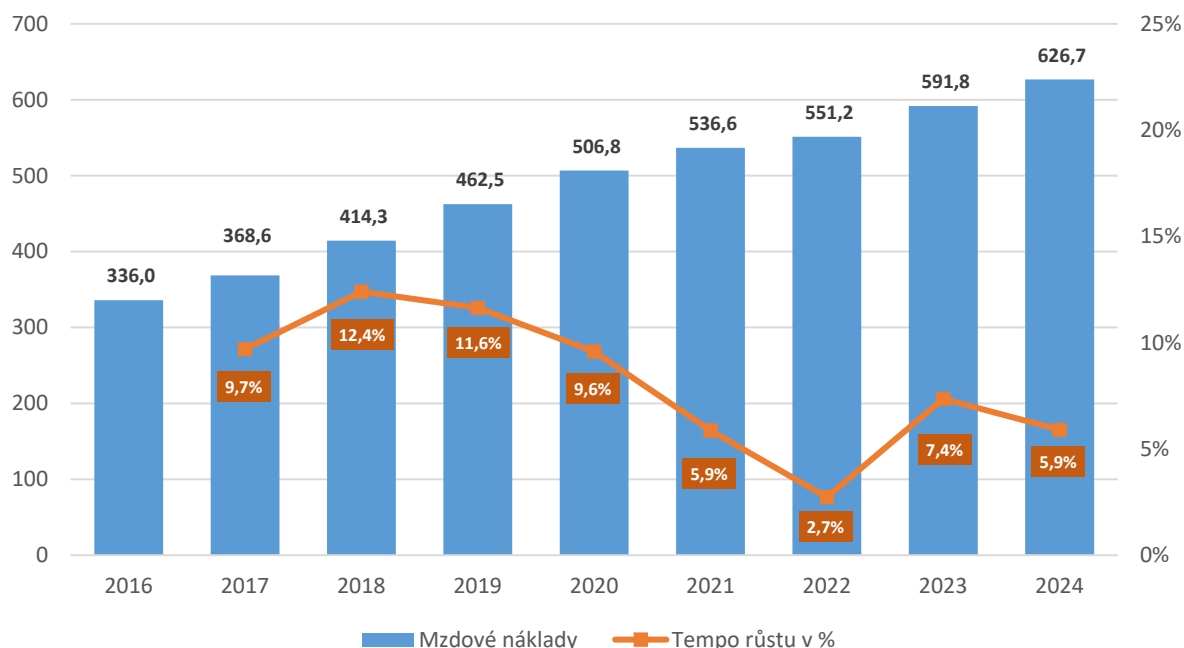
Název konsolidované jednotky státu	Mzdové náklady	Meziroční změna	Meziroční změna v %
Skupina ČEZ	30,7	3,8	14,0
Ministerstvo obrany	21,2	0,8	4,0
Skupina České dráhy	12,9	0,5	3,9
Správa železnic, státní organizace	10,9	0,5	4,8
Česká pošta, s.p.	8,5	-0,2	-2,8
Dopravní podnik hl. m. Prahy, akciová společnost	8,5	0,8	10,9
Ministerstvo vnitra	7,7	0,0	0,1
Generální finanční ředitelství	7,6	-0,1	-1,0
Krajská zdravotní, a.s.	6,5	0,7	12,0
Vězeňská služba České republiky	6,4	0,0	0,8

U obchodních korporací rostly mzdové náklady meziročně o 12,2 %, u obcí včetně jejich příspěvkových organizací o 4,2 % a u organizačních složek státu o 1,2 %.

Vývoj mzdových nákladů znázorňuje graf č. 6. V uvedených letech se mzdové náklady zvyšovaly v průměru o 8,2 % ročně, a to v důsledku růstu mezd, platů a počtu zaměstnanců v konsolidačním celku Česká republika. Nejvyšší meziroční tempo růstu mzdových nákladů bylo dosaženo v roce 2018 (+12,4 %), a to mimo jiné v souvislosti s navýšením platových tarifů ve veřejném sektoru. V následujících letech se tempo růstu postupně zpomalovalo až na 2,7 % v roce 2022. V roce 2023 došlo k opětovnému zrychlení tempa růstu mzdových nákladů na 7,4 %, což souviselo s navýšením platových tarifů ve veřejném sektoru ve třetím čtvrtletí 2022. V roce 2024 došlo k poklesu tempa růstu

mzdových nákladů na 5,9 %. Celkově se mzdové náklady zvýšily od roku 2016 do roku 2024 o 290,7 mld. Kč, tj. o 86,5 % (kumulativní inflace od roku 2016 do roku 2024 dosáhla výše 51,4 %).

Graf č. 6: Vývoj mzdových nákladů (v mld. Kč)

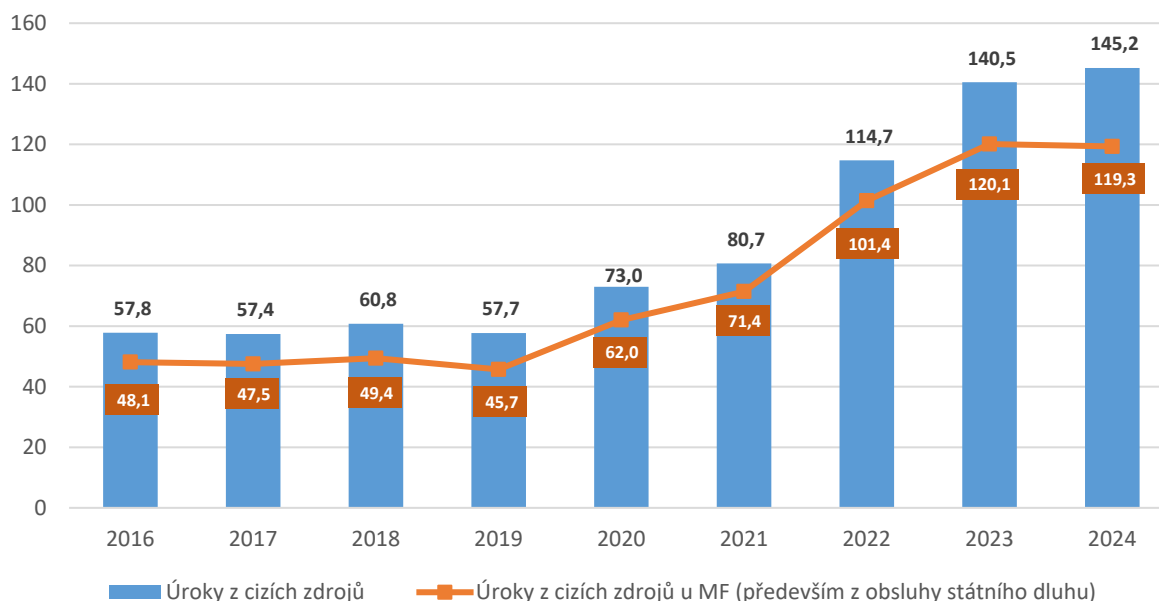

K dalšímu významnému meziročnímu nárůstu došlo u **nákladů zdravotních pojišťoven** (+27,7 mld. Kč, tj. +13,2 %), a to z důvodu rostoucích nákladů spojených s poskytovanou zdravotní péčí zdravotnickými zařízeními, která nejsou součástí konsolidačního celku Česká republika. Patří sem například privátní zdravotnická zařízení nebo praktičtí lékaři.

Naopak k nejvýznamnějšímu meziročnímu poklesu došlo u **nákladů z prodaného zboží** (-25,5 mld. Kč, tj. -12,1 %), což bylo způsobeno především poklesem u Skupiny ČEZ (-20,1 mld. Kč, tj. -30,7 %), a to zejména v důsledku nižších nákladů na nákup elektřiny a plynu určených k dalšímu prodeji. Další výrazný meziroční pokles byl zaznamenán u **ostatních nákladů z činnosti** (-20,4 mld. Kč, tj. -18,5 %). Tento pokles souvisel především s vývojem u společnosti OTE, a.s. (-30,5 mld. Kč, tj. -59,5 %), kde byly v roce 2023 vykázány zejména kompenzace spojené se zastropováním cen energií.

Finanční náklady dosáhly v roce 2024 hodnoty 219,4 mld. Kč (meziročně -61,8 mld. Kč, tj. -22,0 %). Jejich pokles byl ovlivněn především nižšími náklady z prodaných cenných papírů a podílů (-28,9 mld. Kč), což souviselo s prodejem nižšího objemu cenných papírů Skupinou ČEZ (-27,7 mld. Kč). Významně se projevil také pokles kurzových ztrát (-18,3 mld. Kč), především u Ministerstva financí (-16,4 mld. Kč), který souvisel s nižšími kurzovými ztrátami vznikajícími v souvislosti s operacemi v kapitole státní dluh. **Nejvýznamnější položkou finančních nákladů tvořily úroky ve výši 145,2 mld. Kč** (meziročně +4,7 mld. Kč, tj. +3,3 %). Z toho největší podíl připadal na Ministerstvo financí, a to 119,3 mld. Kč (meziročně -0,8 mld. Kč, tj. -0,7 %). **Úroky vykázané Ministerstvem financí souvisely především s obsluhou státního dluhu. Jejich meziroční pokles byl způsoben zejména snížením úrokové sazby u protiinflačních státních dluhopisů, z důvodu poklesu inflace.**

Graf č. 7: Vývoj úroků z cizích zdrojů (v mld. Kč)

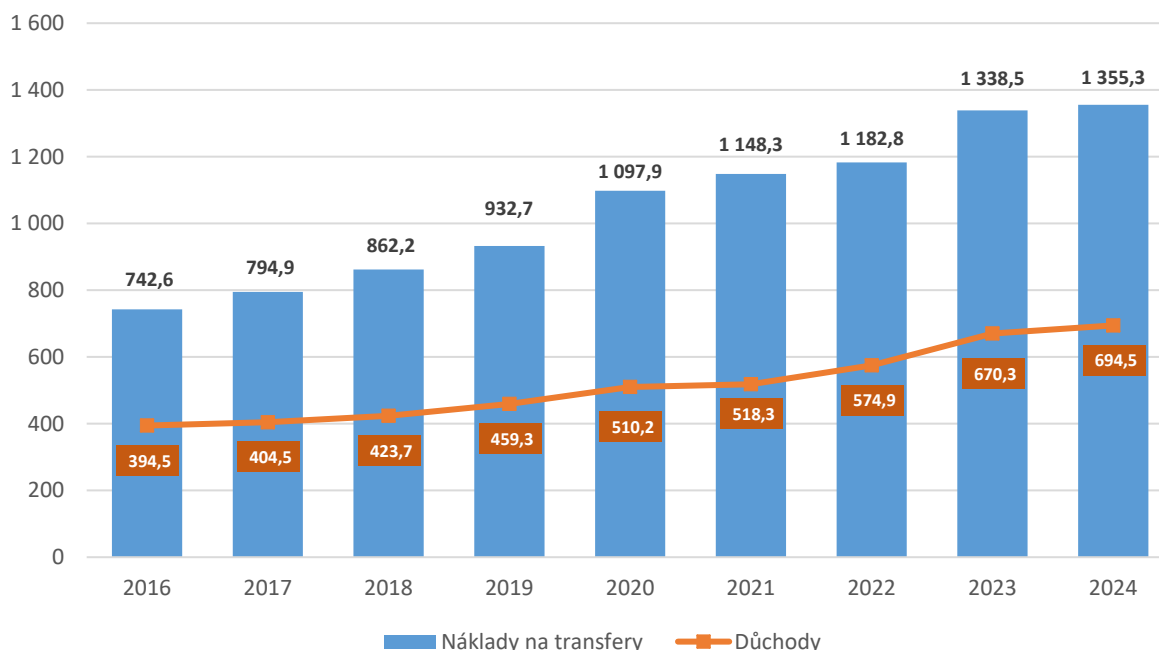

Z grafu č. 7 je patrné, že úroky z cizích zdrojů měly do roku 2019 mírně kolísavý vývoj. Od roku 2020 začaly meziročně růst, přičemž v letech 2022 a 2023 byl tento růst výraznější. Hlavním důvodem byly vyšší náklady na obsluhu státního dluhu, způsobené jeho nárůstem, výplatou úroků z protiinflačních státních dluhopisů a zhoršením úrokových podmínek na finančních trzích. V roce 2024 došlo k výraznému zpomalení tempa růstu úroků z cizích zdrojů (o 19,1 %), a to zejména z důvodu poklesu úroků z protiinflačních státních dluhopisů.

Náklady na transfery dosáhly v roce 2024 výše 1 355,3 mld. Kč (meziročně +16,7 mld. Kč, tj. +1,2 %). Příjemci těchto transferů byly subjekty mimo konsolidační celek Česká republika, zejména fyzické osoby. Největší část transferů představovaly sociální dávky pojistného charakteru spojené s penzijním pojištěním (zejména starobní a invalidní důchody), dále nemocenské dávky a podpory v nezaměstnanosti. Nejvíce prostředků na sociální dávky poskytla v roce 2024 Česká správa sociálního zabezpečení, a to ve výši 742,4 mld. Kč (meziročně +26,1 mld. Kč, tj. +3,6 %). Z toho důchody tvořily 694,5 mld. Kč (meziročně +24,2 mld. Kč, tj. +3,6 %). Dalším významným poskytovatelem sociálních dávek byl Úřad práce České republiky, který v roce 2024 vyplatil 147,1 mld. Kč (meziročně +8,8 mld. Kč, tj. +6,4 %). Mezi tyto dávky patří například příspěvek na bydlení, dávky pomoci v hmotné nouzi, příspěvek na péči a podpora v nezaměstnanosti.

Část nákladů na transfery představovaly také výsluhové příspěvky příslušníků ozbrojených sil a bezpečnostních sborů po skončení služebního poměru. Největšími poskytovateli výsluhových příspěvků byly Ministerstvo vnitra ve výši 7,1 mld. Kč (meziročně +0,3 mld. Kč, tj. +3,9 %), Ministerstvo obrany ve výši 3,3 mld. Kč (meziročně +0,1 mld. Kč, tj. +3,4 %) a Vězeňská služba České republiky ve výši 1,1 mld. Kč (meziročně +0,1 mld. Kč, tj. +5,4 %).

Graf č. 8: Vývoj nákladů na transfery a důchodů (v mld. Kč)

Z grafu č. 8 je patrný každoroční nárůst nákladů na transfery. Nejvýraznější růst byl zaznamenán v roce 2020, kdy tyto náklady meziročně vzrostly o 165,3 mld. Kč, tj. o 17,7 %. Tento nárůst byl způsoben zejména zvýšením výplat ošetrovného, kompenzacemi podnikatelským subjektům v souvislosti s pandemií covidu-19 a zvýšením důchodových dávek v důsledku valorizace důchodů. V letech 2021 a 2022 byl již růst výrazně pozvolnější, tj. o 4,6 % v roce 2021 a o 3,0 % v roce 2022. V roce 2023 došlo k dalšímu výraznému zvýšení nákladů na transfery, především v důsledku růstu důchodů, které meziročně vzrostly o 95,5 mld. Kč, tj. o 16,6 %. V roce 2024 se objem nákladů na transfery zvýšil o 16,7 mld. Kč, tj. o 1,2 %, což představovalo zpomalení tempa růstu o 11,9 %. To bylo způsobeno tím, že důchody vzrostly oproti roku 2023 jen o 24,2 mld. Kč, tj. o 3,6 %.

Výnosy z činnosti dosáhly v roce 2024 výše 1 220,6 mld. Kč (meziročně +74,2 mld. Kč, tj. +6,5 %). Mezi významné položky výnosů z činnosti patří výnosy z veřejného zdravotního pojištění ve výši 305,7 mld. Kč (meziročně +19,0 mld. Kč, tj. +6,6 %). Růst výnosů z veřejného zdravotního pojištění byl způsoben růstem objemu vyplácených mezd a platů. Další významnou položkou byly výnosy z prodeje vlastních výrobků ve výši 258,6 mld. Kč (meziročně +11,8 mld. Kč, tj. +4,8 %). Tento nárůst byl ovlivněn především Skupinou ČEZ, u níž výnosy z prodeje vlastních výrobků vzrostly o 10,9 mld. Kč, tj. o 7,2 %, zejména z důvodu vyšších tržeb z prodeje elektřiny, plynu, tepla a uhlí. Naopak výnosy z prodaného zboží meziročně klesly na 189,2 mld. Kč (-13,8 mld. Kč, tj. -6,8 %). Pokles byl způsoben zejména u společnosti OTE, a.s. (-12,6 mld. Kč, tj. -11,6 %), a to vlivem nižších výnosů z vypořádání mezi smluvními a naměřenými hodnotami u elektřiny a plynu. Nejvýraznější nárůst z celkových výnosů z činnosti zaznamenaly výnosy z prodeje služeb (meziročně +44,8 mld. Kč, tj. +22,4 %), a to zejména v důsledku vyšších tržeb z distribučních služeb Skupiny ČEZ (+27,2 mld. Kč, tj. +43,6 %).

Tabulka č. 12: Konsolidované jednotky státu vykazující nejvyšší objem výnosů z činnosti (v mld. Kč)

Název konsolidované jednotky státu	Výnosy z činnosti
Skupina ČEZ	259,2
Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky	145,9
OTE, a.s.	104,8
ČEPRO, a.s.	75,0
Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra České republiky	49,7

Finanční výnosy v roce 2024 dosáhly 147,9 mld. Kč (meziročně -104,3 mld. Kč, tj. -41,4 %). **Výrazný pokles finančních výnosů byl způsoben především snížením výnosů z přecenění reálnou hodnotou (-27,3 mld. Kč)**, způsobený zejména poklesem u Skupiny ČEPS (-15,9 mld. Kč), který souvisel s mimořádnými výnosy z roku 2023, spojenými s akvizicí firem. Na poklesu finančních výnosů se dále podílelo **snížení výnosů z prodeje cenných papírů a podílů (-23,3 mld. Kč)** z důvodu prodeje nižšího objemu cenných papírů Skupinou ČEZ (-27,9 mld. Kč) a dále **pokles výnosů z úroků (-19,5 mld. Kč)**, zejména u Ministerstva financí (-15,1 mld. Kč), především z důvodu poklesu základních úrokových sazeb České národní banky, což se projevilo v poklesu výnosů z investičních operací v rámci řízení likvidity státní pokladny.

Celkové výnosy z daní a poplatků včetně sdílených daní a poplatků dosáhly v roce 2024 výše 1 937,3 mld. Kč, což představuje meziroční nárůst o 136,8 mld. Kč, tj. o 7,6 %. Z toho výnosy z daní a poplatků, které tvoří podstatnou část příjmů státního rozpočtu, dosáhly 1 470,4 mld. Kč. Výnosy ze sdílených daní a poplatků, které jsou zdrojem příjmů rozpočtů krajů, obcí a Státního fondu dopravní infrastruktury (SFDI), činily 467,0 mld. Kč (viz graf č. 9).

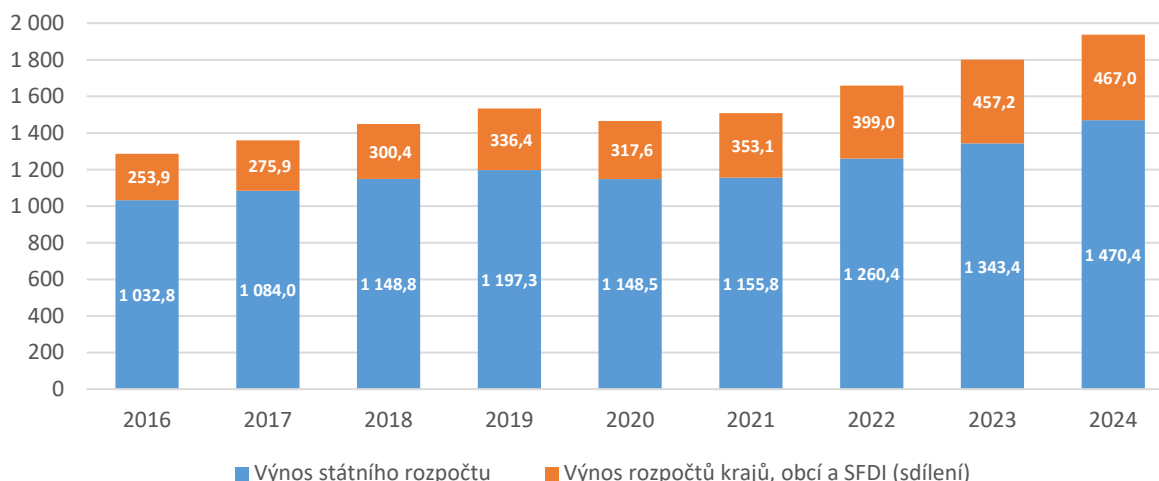
Na meziročním nárůstu se nejvíce podílely výnosy ze sociálního pojištění, které vzrostly o 57,1 mld. Kč, tj. o 10,3 %. K tomuto růstu přispěl nejen růst objemu mezd a platů, ale také legislativní změny, které vstoupily v platnost v roce 2024. Jednalo se například o zavedení pojistného na nemocenském pojištění hrazené zaměstnancem nebo zvýšení vyměřovacího základu u osob samostatně výdělečně činných. **Na meziroční změně se dále podílely výnosy z daně z příjmů fyzických a právnických osob, které se zvýšily v součtu o 42,5 mld. Kč, tj. o 9,5 %.** Tento růst byl ovlivněn mimo jiné růstem mezd a platů, zvýšením minimální mzdy, růstem zaměstnanosti a zavedením dočasné daně z neočekávaných zisků (tzv. windfall tax) jako zdroje financování pomoci státu s vysokými cenami energií. **Výnosy z daně z přidané hodnoty vzrostly o 16,1 mld. Kč, tj. o 2,8 %.** Meziroční nárůst byl ovlivněn zejména zvýšením spotřebitelských cen.

Tabulka č. 13: Výše výnosů z daní a poplatků včetně sdílení podle druhu (v mld. Kč)

Druh výnosu z daní a poplatků včetně sdílení	Hodnota výnosu	% vyjádření na celkových výnosech z daní a poplatků včetně sdílení
Výnosy ze sociálního pojištění	612,3	31,6
Výnosy z daně z přidané hodnoty	593,1	30,6
Výnosy z daně z příjmů fyzických a právnických osob	492,4	25,4
Výnosy ze spotřebních, majetkových, energetických daní, výnosy ze silniční daně a výnosy z ostatních daní a poplatků	239,5	12,4

Výběr daní a poplatků je zajišťován zejména prostřednictvím **Generálního finančního ředitelství, Generálního ředitelství cel a České správy sociálního zabezpečení.** Procentní vyjádření na celkových výnosech z daní a poplatků včetně sdílení se meziročně významně nezměnilo.

Graf č. 9: Vývoj výnosů z daní a poplatků včetně sdílení (v mld. Kč)

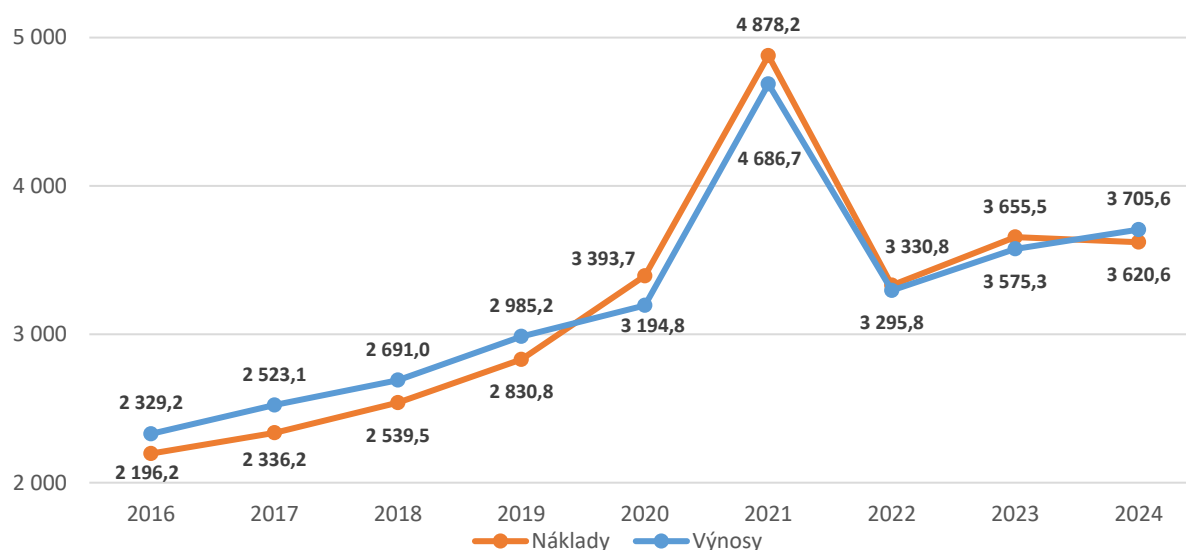

Graf č. 9 znázorňuje vývoj celkových výnosů z daní a poplatků včetně sdílených daní a poplatků. Do roku 2019 byl patrný každoroční nárůst. V roce 2020 došlo k meziročnímu poklesu o 4,4 %, který byl způsoben dopady pandemie covidu-19 a prohlouben opatřeními na podporu právnických a podnikajících fyzických osob. K poklesu přispělo i zrušení daně z nabytí nemovitých věcí. Od roku 2021 je opět patrný rostoucí trend. **V roce 2024 došlo k meziročnímu nárůstu o 7,6 %, což bylo způsobeno zejména vyššími výnosy ze sociálního pojištění (+10,3 %) a vyššími výnosy z daně z příjmů fyzických a právnických osob (+9,5 %).** Dále rostly výnosy daní jako například daň z přidané hodnoty, daň z nemovitých věcí, daň z hazardních her nebo daň z tabákových výrobků. V důsledku provedených konsolidačních operací a časovým nesouladem mezi inkasem daně a vykázáním výnosu daně jsou hodnoty výnosů z daní a poplatků včetně sdílených daní a poplatků odlišné od hodnot uváděných například ve Státním závěrečném účtu. **Výnosy ze sdílených daní a poplatků, které jsou hlavním zdrojem příjmů krajů a obcí vzrostly od roku 2016 do roku 2024 o 213,1 mld. Kč, tj. o 83,9 %. Naproti tomu výnosy z daní a poplatků, které jsou hlavním zdrojem příjmů státního rozpočtu, vzrostly za stejné období o 437,5 mld. Kč, tj. o 42,4 %.**

Výnosy z transferů v roce 2024 dosáhly 399,7 mld. Kč (meziročně +23,7 mld. Kč, tj. +6,3 %). Nejvýznamnější nárůst vykázalo Ministerstvo financí (+27,0 mld. Kč, tj. +150,2 %) a dále Ministerstvo zemědělství (+15,6 mld. Kč, tj. +60,1 %), v důsledku vyššího nároku na čerpání dotací z rozpočtu Evropské unie. K poklesu došlo naopak u Ministerstva dopravy (-27,2 mld. Kč, tj. -49,2 %), a to především z důvodu nižšího počtu předložených žádostí k profinancování projektů z Národního plánu obnovy.

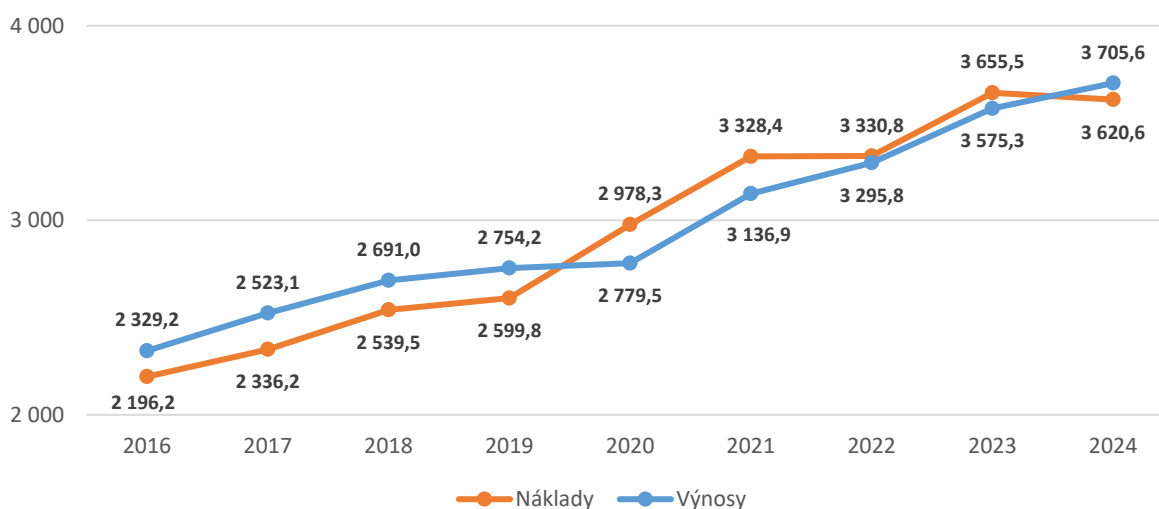
Grafy č. 10a a 10b znázorňují vývoj celkových konsolidovaných nákladů a výnosů České republiky v letech 2016-2024. Náklady a výnosy jsou uvedeny v období, se kterým věcně a časově souvisí, bez ohledu na tok peněžních prostředků.

Graf č. 10a: Vývoj nákladů a výnosů (v mld. Kč)

Z grafu č. 10a je patrný dlouhodobý trend spočívající v pozvolném nárůstu nákladů i výnosů České republiky až do roku 2019. **V roce 2020 došlo ke zrychlení tempa růstu nákladů oproti výnosům zejména z důvodu pandemie covidu-19, což byla hlavní příčina dosažené ztráty za účetní období roku 2020.** V roce 2021 významně vzrostly náklady i výnosy vlivem derivátových obchodů s komoditami ve Skupině ČEZ (viz příloha č. 1, bod 8.2). Pokud by se vzájemně započítaly položky nákladů a výnosů souvisejících s derivátovými obchody s komoditami Skupiny ČEZ v letech 2019 až 2021, byl by růst nákladů i výnosů pozvolnější (viz graf č. 10b). V roce 2022 lze pozorovat zlepšení hospodaření České republiky, tj. došlo k poklesu rozdílu mezi náklady a výnosy, což vedlo k meziročnímu snížení ztráty o 136,8 mld. Kč. V roce 2023 tento trend zlepšujícího se výsledku hospodaření České republiky nepokračoval. Zejména v důsledku nárůstu nákladů na transfery a finančních nákladů došlo k meziročnímu zvýšení ztráty o 30,0 mld. Kč. **V roce 2024 došlo k obratu ve vývoji hospodaření České republiky (ze ztráty 87,1 mld. Kč v roce 2023 do zisku 76,6 mld. Kč v roce 2024).** Tento obrat byl způsoben zejména nárůstem výnosů (zejména výnosů z daní a poplatků a výnosů z činnosti) a současně poklesem nákladů (finančních nákladů). Podrobnější důvody změny konsolidovaného výsledku hospodaření běžného účetního období jsou obsaženy v níže uvedené kapitole.

Graf č. 10b: Vývoj nákladů a výnosů po změně metodiky vykazování derivátových obchodů s komoditami Skupiny ČEZ (v mld. Kč)

Informace o konsolidovaném výsledku hospodaření

Česká republika hospodařila v roce 2024 se ziskem ve výši 76,6 mld. Kč. Na vládní část (včetně zdravotních pojišťoven) připadá ztráta ve výši 2,6 mld. Kč, na municipální část naopak zisk ve výši 79,2 mld. Kč.

V roce 2024 došlo k meziročnímu zlepšení konsolidovaného výsledku hospodaření o 163,7 mld. Kč (zlepšení ve vládní části o 166,9 mld. Kč, zhoršení v municipální části o 3,2 mld. Kč).

K příznivému vývoji ve vládní části přispělo zejména zlepšení výsledku hospodaření Generálního finančního ředitelství (+72,6 mld. Kč), především vlivem vyššího výběru daní, a zlepšení výsledku hospodaření České správy sociálního zabezpečení v důsledku vyššího výběru sociálního pojištění (+28,1 mld. Kč). Vyšší výnosy z daní a poplatků sice přispěly ke zlepšení konsolidovaného výsledku hospodaření, avšak vzhledem ke zvýšené investiční aktivitě nevedly ke snížení schodku státního rozpočtu. **Dalším pozitivně působícím faktorem byly lepší konsolidované výsledky hospodaření obchodních korporací ve vládní části (+67,0 mld. Kč).** Na konsolidovaném výsledku hospodaření ve vládní části se pozitivně projevil také fakt, že **v roce 2024 již nepůsobily jednorázové nákladové faktory**, které ovlivnily rok 2023. Jednalo se například o meziroční **snížení nákladů způsobené vyřazením pohledávek** (dopad na výsledek hospodaření v roce 2024 oproti roku 2023 +17,6 mld. Kč) nebo **ukončení odpisování dálnic a silnic I. třídy** (dopad na výsledek hospodaření v roce 2024 oproti roku 2023 +16,5 mld. Kč).

Rozdíl mezi schodkem státního rozpočtu ve výši 271,4 mld. Kč (sestaveným na peněžní bázi, tedy na základě rozdílu peněžních příjmů a peněžních výdajů) **a ztrátou ve vládní části ve výši 2,6 mld. Kč** (vykázanou na akruální bázi, tedy na základě rozdílu výnosů a nákladů), **je způsoben především investicemi do staveb a movitého majetku** a dále rozdílným okruhem subjektů působících na tyto výsledky. Zatímco ve státním rozpočtu se kapitálový peněžní výdaj projeví okamžitě při jeho realizaci (snížením stavu peněžních prostředků na bankovních účtech), v účetnictví využívajícím akruální bázi se jeho dopad promítá do výsledku hospodaření postupně prostřednictvím nákladů (odpisů), a to po celou dobu užívání majetku. **V konsolidačním celku byl v roce 2024 zaznamenán u organizačních složek státu, státních příspěvkových organizací, státních podniků a státních organizací meziroční nárůst stálých aktiv (brutto) o 201,4 mld. Kč.** Růst stálých aktiv znamenal kapitálový výdaj státního rozpočtu, který neovlivnil výsledek hospodaření konsolidačního celku. **To znamená, že nárůst daňových výnosů nevedl k úměrnému zvýšení nákladů, ale vytvořil prostor pro vyšší investiční aktivitu státu, který ji využil.** Na příkladu stálých aktiv lze názorně demonstrovat, že vedle sebe mohou existovat dvě odlišené metodické báze pro vyčíslení hospodaření účetní jednotky za určité období. Každá z těchto bází má vlastní vypovídací hodnotu, vycházející z rozdílného metodického přístupu. Je tudíž relevantní obě tyto informace přesně vyčíslovat a vzájemně porovnávat.

Pokud přistoupíme k meziročnímu vysvětlení změny konsolidovaného výsledku hospodaření běžného účetního období čistě z pohledu vývoje jednotlivých skupin nákladových a výnosových položek v souhrnném výkazu nákladů a výnosů státu, zjistíme, že tento vývoj byl ovlivněn především **nárůstem výnosů z daní a poplatků včetně sdílených daní a poplatků (+136,8 mld. Kč).** Nárůst daní a poplatků byl způsoben zejména vyššími výnosy ze sociálního pojištění (+57,1 mld. Kč) v důsledku růstu objemu mezd a platů, dále zvýšením výnosů z daní z příjmů fyzických a právnických osob (+42,5 mld. Kč) v souvislosti s růstem mezd a platů, zvýšením minimální mzdy, růstem zaměstnanosti a zavedením dočasné daně z neočekávaných zisků jako zdroje financování pomoci státu s vysokými cenami energií. Kladně se projevil také růst výnosu z daně z přidané hodnoty (+16,1 mld. Kč), způsobený vyššími spotřebitelskými cenami.

Na zlepšení konsolidovaného výsledku hospodaření běžného účetního období se dále podílely **výnosy z činnosti, které převýšily vynaložené náklady z činnosti**, s čistým dopadem na změnu výsledku

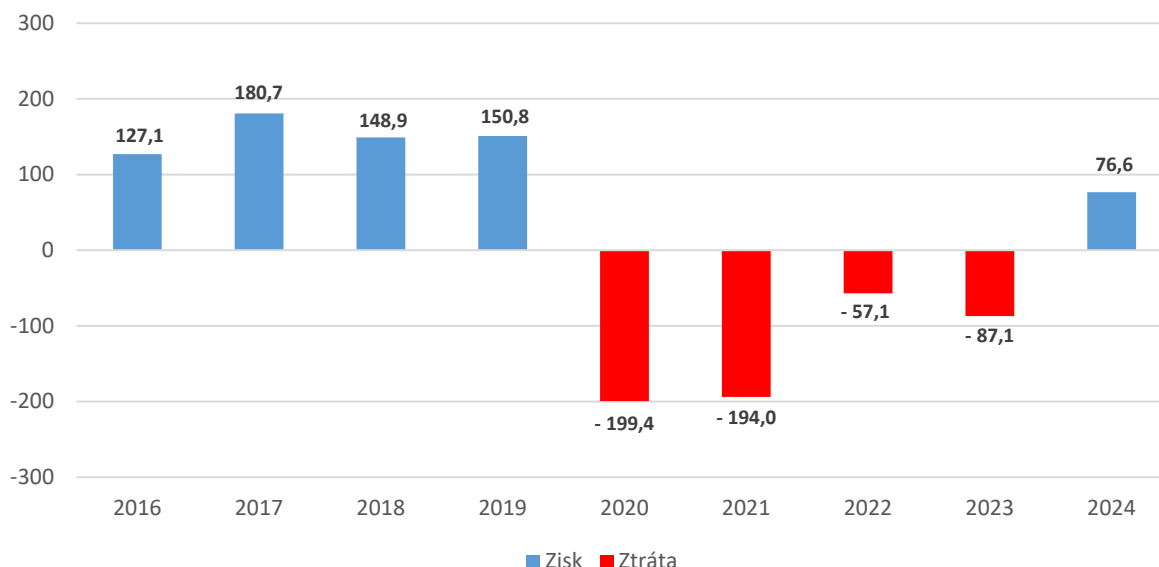
hospodaření **+64,1 mld. Kč**. Jednalo se zejména o růst výnosů z prodeje služeb (+44,8 mld. Kč), což souviselo především s vyššími tržbami z distribučních služeb Skupiny ČEZ. Zároveň došlo k poklesu ostatních nákladů z činnosti u společnosti OTE, a.s., (-30,5 mld. Kč) zejména v důsledku poklesu kompenzací souvisejících se zastropováním cen energií. Snížily se také náklady z vyřazených pohledávek především u Ministerstva financí (-17,3 mld. Kč), kde byl v roce 2023 proveden mimořádný odpis pohledávek. Ten se týkal upuštění od vymáhání pohledávky za společností imAGe Alpha, a.s., v likvidaci, ve výši 13,0 mld. Kč z důvodu výmazu společnosti z obchodního rejstříku a pohledávky za společností ČPP Transgas, s.p., ve výši 4,6 mld. Kč na základě dohody o narovnání. Dále došlo ke snížení nákladů z darů a jiných bezplatných předání u Ministerstva životního prostředí (-13,4 mld. Kč), v souvislosti s poklesem bezplatných alokací emisních povolenek.

Ke zlepšení konsolidovaného výsledku hospodaření běžného účetního období přispěl také **vyšší růst výnosů z transferů, převyšující růst nákladů na transfery**, s čistým dopadem do změny výsledku hospodaření **+7,0 mld. Kč**, a to vlivem vyššího čerpání dotací z rozpočtu Evropské unie (+23,7 mld. Kč) a zároveň zpomalení růstu důchodů (+24,2 mld. Kč v roce 2024 oproti +95,5 mld. Kč v roce 2023).

Konsolidovaný výsledek hospodaření běžného účetního období byl v roce 2024 oproti roku 2023 negativně ovlivněn **vyšším poklesem finančních výnosů než finančních nákladů**. Tento vývoj představoval čistý dopad na změnu výsledku hospodaření **-42,6 mld. Kč**. Hlavní příčinou byl pokles výnosů z přecenění reálnou hodnotou u Skupiny ČEPS (-15,9 mld. Kč), kde oproti roku 2023 nepokračovaly mimořádné výnosy z akvizic společností. Dalším významným faktorem byl pokles výnosových úroků u Ministerstva financí (-15,1 mld. Kč) v důsledku snížení základních úrokových sazeb České národní banky, které se promítlo do nižších výnosů z investičních operací v rámci řízení likvidity státní pokladny.

Menší vliv na meziroční změnu konsolidovaného výsledku hospodaření běžného účetního období měl podíl na výsledku hospodaření v ekvivalenci a menšinový výsledek hospodaření běžného účetního období **(-1,6 mld. Kč)**.

Graf č. 11: Vývoj konsolidovaného výsledku hospodaření běžného účetního období (v mld. Kč)

Z grafu č. 11 je patrné, že v letech 2016 až 2019 hospodařila Česká republika s kladným výsledkem. **Obrat nastal v roce 2020, kdy byla poprvé od roku 2016 vykázána ztráta. V období let 2020-2023 Česká republika hospodařila se ztrátou. Ztráty v roce 2020 a 2021 byly způsobeny především pandemií covidu-19, která negativně ovlivnila hospodaření státu jako celku.** To se promítlo i do státního rozpočtu, který skončil v roce 2020 se schodkem 367,5 mld. Kč a v roce 2021 se schodkem 419,7 mld. Kč.

V roce 2022 došlo k meziročnímu poklesu ztráty o 136,8 mld. Kč. Tento vývoj byl dán zejména vyšším ziskem Generálního finančního ředitelství o 147,2 mld. Kč vlivem nárůstu výběru daní a výrazným zvýšením zisku Skupiny ČEZ o 49,3 mld. Kč v důsledku růstu cen elektrické energie a plynu. Naopak Ministerstvo financí vykázalo meziročně vyšší ztrátu o 66,1 mld. Kč, především z důvodu vyšších nákladů ze sdílených daní a poplatků a finančních nákladů spojených s obsluhou státního dluhu. Ztráta roku 2022 souvisela mimo jiné s energetickou krizí, vysokou inflací a válečným konfliktem na Ukrajině.

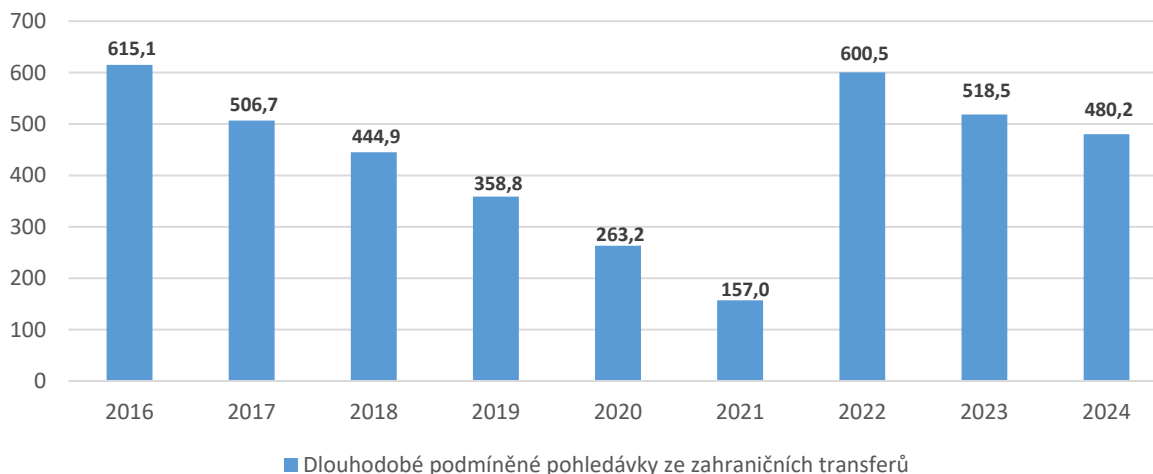
V roce 2023 došlo k meziročnímu nárůstu ztráty o 30,0 mld. Kč v důsledku kombinace několika faktorů. Nejvýznamnějšími z nich byly růst důchodů a nákladů spojených s kompenzacemi plynoucími ze zastropování cen elektřiny a plynu. Pozitivně naopak působily vyšší dotace z rozpočtu Evropské unie a vyšší výnosy z daní a poplatků. **V roce 2024 se vlivem nárůstu výnosů a zároveň poklesu nákladů dostalo hospodaření České republiky do zisku ve výši 76,6 mld. Kč.**

Informace o podrozvahových účtech

Podrozvahové účty sledují skutečnosti, které jsou předmětem účetnictví, ale nesplňují všechny podmínky pro zachycení v rozvaze. Příkladem jsou podmíněná aktiva a pasiva, u nichž se sleduje možnost jejich vzniku v budoucnu při splnění jedné nebo více stanovených podmínek.

Nejvýznamnější podrozvahovou položkou za rok 2024 byly dlouhodobé podmíněné pohledávky ze zahraničních transferů ve výši 480,2 mld. Kč, které představovaly 35,7 % celkových podrozvahových aktiv. Téměř celá částka, tj. 469,3 mld. Kč, náležela Ministerstvu financí, resp. Národnímu fondu (fond ve správě Ministerstva financí zřízený za účelem řízení toků finančních prostředků z rozpočtu Evropské unie a finančních mechanismů).

Graf č. 12: Vývoj dlouhodobých podmíněných pohledávek ze zahraničních transferů (v mld. Kč)

Graf č. 12 zachycuje vývoj dlouhodobých podmíněných pohledávek ze zahraničních transferů. V období 2016-2021 vykazovala tato položka klesající trend, který byl ovlivněn především postupným proplácením závazků Evropskou komisí vůči Ministerstvu financí (Národnímu fondu) v rámci programového období 2014-2020. **V roce 2022 došlo k výraznému navýšení (+443,5 mld. Kč, tj. +282,5 %),** a to převážně u Ministerstva financí v důsledku schválení alokace finančních prostředků z fondů EU pro programové období 2021-2027. V roce 2023 došlo k meziročnímu poklesu dlouhodobých podmíněných pohledávek ze zahraničních transferů (-82,0 mld. Kč, tj. -13,7 %), zejména vlivem proplácení souvisejících závazků Evropskou komisí v souvislosti s programovým obdobím 2014-2020. **Tento pokles pokračoval i v roce 2024 (meziročně o -38,3 mld. Kč, tj. o -7,4 %), zejména z důvodu proplácení souvisejících závazků Evropskou komisí v rámci programového období 2021-2027.**

K nejvýznamnější změně u podrozvahových účtů došlo v roce 2024 na položce dlouhodobé podmíněné závazky ze smluv o pořízení dlouhodobého majetku. Tato položka meziročně vzrostla o 95,3 mld. Kč, tj. o 108,0 %, a dosáhla hodnoty 183,7 mld. Kč. Největší podíl na tomto nárůstu mělo **Ministerstvo obrany** (+89,4 mld. Kč, tj. +145,7 %), a to především v důsledku uzavírání nových víceletých smluv na pořízení vojenské techniky a výzbroje v rámci modernizačních projektů Armády České republiky s cílem posílení obranyschopnosti země. **Mezi nejvýznamnější uzavřené kontrakty patří nákup víceúčelových nadzvukových letounů F-35, radiostanic a tanků Leopard 2A4.**

Účetní konsolidace v kontextu výkaznictví státu

Údaje o veřejných financích České republiky jsou obsaženy nejen v účetních výkazech za Českou republiku, ale také v dalších dokumentech. Mezi nejvýznamnější z nich patří Státní závěrečný účet České republiky, sestavovaný Ministerstvem financí, a statistické údaje o sektoru vládních institucí, které zpracovává Český statistický úřad.

Každý z těchto dokumentů sleduje a hodnotí informace o veřejných financích České republiky (např. peněžní toky, finanční pozici, výsledky hospodaření) z odlišného pohledu. Zpravidla se liší i skladba účetních jednotek, jejichž údaje jsou zpracovány. To je dáno tím, že tyto informace slouží k různým účelům, a tomu odpovídá i jejich rozsah. Hodnoty uváděné v těchto dokumentech se proto liší a vlivem použití různých metodických přístupů jsou navzájem neporovnatelné. Podrobnější informace k účetní konsolidaci v kontextu výkaznictví státu jsou uvedeny v příloze č. 4.

Účetní výkazy za Českou republiku jsou dostupné také prostřednictvím [Informačního portálu MONITOR](#), kde lze nalézt i účetní závěrky vybraných účetních jednotek. Pomocí [analytické části MONITORU](#) je možné vybírat různá časová období a ukazatele a vytvářet tak libovolné sestavy dat.

Bližší informace k účetním výkazům za Českou republiku poskytne Ministerstvo financí na e-mailové adrese konsolidace@mfc.cz.

Přílohy:

Příloha č. 1 - Proces konsolidace, legislativní rámec a přehled nejdůležitějších účetních zásad (PDF)

Příloha č. 2 - Vývoj jednotlivých položek účetních výkazů za Českou republiku 2016-2024 (XLSX)

Příloha č. 3 - Konsolidační celek Česká republika (XLSX)

Příloha č. 4 - Účetní konsolidace v kontextu výkaznictví státu (PDF)

Přílohy jsou dostupné na [internetových stránkách Ministerstva financí ČR](#).